Ч. 23 Четвер 30 січня (11 лютого) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Соим краєвий.

На засіданю з дня 6 с. м. вела ся нарада над слідуючими справами:

Пос. Абанкур підпирав петицию громади Лукавець коло Вишнева о вилучене єї з політичного округа рогатиньского і суду бурштиньского а приділене до жидачівского повіта. Петицию передано комісиї правничій з тим, щоби ще сеї сесиї предложила соймови справоздане.

Пос. Малаховский ставив внесене, щоби Виділ краєвий завів переговори з правительством в справі наданя громаді міста Львова права побору оплат громадских від перенесеня недвижимостий і від спадщин в користь місцевого фонду убогих. — Пос. Абрагамович зажадав іменем комісиї буджетової, щоби петициї, котрі би ще наспівали, передавати Видїлови краєвому, бо буджет єсть вже на укінченю. Внесене ухвалено.

Опісля відбуло ся перше читане справоздань Виділу краєвого: Репрезентация повітова в Городенцї просить о позволене затягнути позичку в сумі 18.000 зр. на будову дороги з Незвиск до Обертина. — Передано комісиї адміністрацийній.

Пос. Милан мотивував своє внесене в справі зниженя кредиту на конференциї учительскі а за то підвисшеня платнї учителїв. Бесїдник домагав ся, щоби в буджетї на 1897 р. вставлено в рубрику „на конференцйї окружні“ суму 20.000 зр., а в защадженых тим способом 12.618 зр. утворити підставу до проєкту закона, котрий би 25 процент учителїв в V. клясї побираючих по 400 зр., підніс на 50 процент; щоби в будучности 50 процент учителїв V. кляси побирало річно по 400 зр., а 50 процент учителїв одержало меншу платню 350 зр. Внескодавець жадав, щоби проєкт сей був предложений ще на сїй сесиї. Внесене передано комісиї шкільній.

Пос. Стила мотивував своє внесене в справі скасованя обовязку удержуваня окружних повитух (акушерок) а фонд, призначений доси на їх удержане, щоби був ужитий на стипендиї для кандидаток зпосеред селянок, що хотїли би образувати ся на повитухи, щобы в кождім селї була образована повитуха. Стипендиї ті мають бути роздавані що року доти, доки потреба в сім взглядї не буде вповні заспокоєна. — Внесене передано комісиї адміністрацийній.

Опісля наступило справоздане Видїлу краєвого в справі підпираня промислу краєвого: Ухвалено 15.000 зр. на відділ механїчного ткацтва при школї в Коросні. — Стан. Дачиньскому, учителеви рисунків в гончарскій школї в Коломиї признано veniam aetatis, платню в сумі 1200 зр. річно і право до емеритури. Пос. Щепановский поставив резолюцию взиваючу правительство, щоби оно від 1898 р. забезчило дрібним промисловцям доставу бодай половини обуви потрібної річно для армії. — Пос. Мерунович вносив, щоби розслїдити справу запомоги для школи ткацкої в Глинянах і відповідного урядженя для виробу стриженпх диванів та материй на ризи церковві.

Петицию міста Рогатина о вєднане санкциї для закона о реґуляциї Гнилої Липи в середній части передано Виділови краєвому. Петицию міста Жидачева о реґуляцию Стрия передано правительству. — Шпиталь в Перемишлянах ухвалено признати загальним і публичним, скоро будуть сповнені услівя. — Петицию громади Підсоснова в справі неправильного винайму права польованя передано правительству до розслїду і залагодженя.

Пос. Поточек інтерпелював комісаря правительственного в справі поганого знасилуваня, якого допустили ся улани в Жовкві, о чім недавно була згадка в ґазетах.

Новинки.

Львів дня 10-го лютого 1897.

— **Перенесеня.** Дирекция почт і телеграфів позволила на заміну службових місць асистентам почтовим Здисл. Свариневскому в Станиславові і Ад. Розенравхови в Дрогобичи.

— **Є. Е. п. Президент Міністрів** ґр. Казимир Баденї приїхав нинї на кілька днів до Львова, аби відвідати недужу матір і замешкав у свого брата краєвого Маршалка ґр. Стан. Баденього.

— **Є. Ем. Кардинал-митрополит** відправить торжественну службу Божу в день Трех Сьвятителїв, в четвер дня 11-го лютого с. р. у оо. Василиян в церкві сьв. Онуфрия у Львові.

— **З причини снїжних заметий** здержано рух всїх поїздів зелїзничих на шляху Львів-Янів

18)

Послїдний з Моґіканів.

(Повість Джемса Фенїмора Купера).

(Дальше)

— Як-раз могила для вояків, та й спокійна! — То Ви на отсій границї дуже заслужили ся? — спитав Гевард.

— Я заслужив ся! — сказав на то полїшук і виппростував ся з войсковою гордостию. — Не богато тут таких горбів, від котрих не відбивав би ся гомін моєї рушницї! Але чи се „спокійна“ могила, то инше дїло. Суть в таборі люди, котрі кажуть і вірять в то, що чоловіка, коли він має знайти спокій в своїй могилї, не треба ховати, доки в нім ще пушка духу; а то річ певна, що доктори того вечера в поспіху не богато мали часу роздивляти ся, хто вже погиб, а хто ще жиє. — Цитьте-ко! видите, як онтам над ставом хтось ходить?

— Здає ся, що в отсім лїсї блукає ся більше таких бездомних, як ми.

— Гм, такому, як онтой байдуже про дім, а той від роси в ночи не вмокне, що цїлими днями мокне у водї! — сказав на то полїшук і з забобонним страхом вхопив ся Геварда за руку.

Молодому мужчинї аж дивно стало, коли побачив, коли такий чоловік, котрий всякій правдивій небезпечности так сьміло ставив опір, аж дрожав зі страху від чогось, що було лиш в єго уяві.

— Та бо то таки направду якийсь чоловік! — відозвав ся Гевард. — Та й іде простїсенько до нас. Оружиє до руки, приятелі!

— Qui viv [1])? — спитав якийсь тихий голос як би з тамтого сьвіта.

— Що він каже? — спитав полїшук. — Він говорить якось нї по англійски нї по індияньски!

— Qui viv? — Повторив той сам голос, а відтак оружиє забренїло.

— France [2]) — відповів Гевард впсуваючись зпоза тїни дерев аж над беріг ставу і на кілька кроків перед вартовою.

— D'où venez-vous? — Куди ідете о сїй порі? спитав ґренадір.

— Ie viens de la découverte, et je vais me coucher!

— Etes-vou officier du roi?

— Sans doute, non camarade; маю тут з собою доньки команданта кріпости. Я їх взяв в плїн з тамтого форту і веду їх до ґенерала.

— Ma foi, mes dames, що менї вас дуже жаль — сказав на то молодий вояк чемно — але така доля у війнї! Побачите, що наш ґенерал супротив дам чемний.

— То прикмета людий войскових! — відповіла Кора з дивною притомностию. Adieu, mon ami! Поздоровляю Вас тим, що Ви так чемненько сповнили свій обовязок.

Француз поклонив ся чемно, а Гевард сказав ще єму bonne nuit, mon camerade і пішли спокійно дальше лишаючи над ставом вартового, котрому й не снило ся, що розмавляв з завзятим неприятелем. Може бути, що коли побачив женщини, пригадав собі лїпші часи, свою любу красну Францию, бо став тепер посьпівувати собі пісоньку:

Vive le vin, vive l'amour!

— Щасте, що ви з тим гільтаєм уміли розмовити ся — шепнув Соколине Око, коли відійшли вже трохи дальше від ставу. — Я то зараз пізнав, що він один із тих неспокійних Французів, і щасте для него, що був чемний, бо було би знайшло ся місце на єго кости межи єго краянами.

В сїй хвили понеслось від малого ставку якесь довге, голосне стогнене, як би дійстно духи погибших повиходили з мокрої могили.

— То певно живий чоловік, а не якийсь дух! — сказав Соколине Око.

— Певно, але чи той бідний чоловічиско ще на сім сьвітї, чи на тамтім, того не знати — відозвав ся Гевард оглянувшись чим скорше і побачивши, що нема Чінґачґука.

Ще раз почуло ся стогнане, але вже слабше, а відтак як би щось тяжкого упало у воду і знову стало тихо. Серед тої прикрої не-

[1]) Читає ся: Кі вів? — значить: Хто там?

[2]) Читає ся: Франс, — значить: Француз. — Дальша французка розмова читає ся і значить: Д'у вене ву? (Звідки ідете?) — Же вієн де ля декуверт, а же ве ме куше. (Вертаю з розвідки та іду спочити). — Ет-ву офісіє ді роа? (Чи ви офіцир короля?) — Сан дут, мон камарад. (Без сумнїву, мій товаришу). — Ма фоа, медам. (Вірте менї, мої панї). — Адіє, мон амі. (Бувайте здорові, мій приятелю). — Бон нюі, мон камарад. (Добраніч, мій товаришу). — Вів ле вен, вів л'ямур! (Най жиє вино, най жиє любов!)

— **З причини сніжних заметий** здержано рух всіх поїздів на шляху Острів-Березовиця-Підвисоке від 6-го с. м.

— **Про почтового дефравданта**, Винк. Луковского, котрого — як ми оногди доносили — арештовано в Ляшках горішних, пишуть ґазети ще такі подробиці: По відобраню перших 3.000 зр. наданих з Старої соли, Луковский заїхав був до почтмайстра в Звардони і представив ся ему почтовим експедитором. Гостинно принятий господарем, він умів так зручно маніпулювати, що виготовив собі крадком почтові перекази на 9.000 зр. Одного разу, коли зелїзничий поїзд мав уже рушити з місця, він поспішно приступив до почтового воза, кажучи, що почтмайстер, у котрого гостить, дуже просить о приняте ще тих переказів, які забув надати, на імя барона Кошко через подорожне, міжнародне бюро в Будапешті. Прислужний урядник приняв перекази, а Луковский, маючи річний білет, виїхав на другий день зі Звардоня. В Будапешті Луковский — тепер вже барон Кошко — відобрав надані в Звардони перекази і вибрав ся з фальшивим российским пашпортом на імя барона Кошка в подорож по Італії. Подорожував три тиждні. Аж от скортіло его ще раз пробовати щастя, надаючи з Милївки перекази на 1.000 зр. Та тут помилив ся, бо замість ужити до тої маніпуляциї галицких блянкетів, ужив італіяньских. Почтовий урядник пізнав зараз підступ і зажадав пояснень з Милївки, де, розуміє ся, заперечено баронови Кошці видачу яких-небудь гроший. Тимчасом Луковский встиг утечи, лишаючи свою скриньку з річами. Де він укривав ся, поки его ймили, не знати. Арештоване злочинця є заслугою вахмайстра жандармериї п. Ів. Васека, що від трех місяців слідив пильно кореспонденциї, які Луковский писав до своєї матери, почтарки коло Роздолу. На вість, що Луковский приїзджає до матери, п. Васек вибрав ся до Ляшок горішних і в хвили, коли дефравдант збирав ся знов до дальшої подорожи, арештував его.

— **З Товмача** пишуть під днем 8 лютого: Нині в полудне відбули ся збори виборців (до 200 людий), щоби вислухати справоздане посла соймового сов. Тита Заячківского з діяльности его в соймі краєвім. Зборам проводив декан Калиньский, секретарство вели о. Кисїлевский і сел. Болехівский. Пос. Заячківский обговорив в своїй річи всї важнійші справи, що стояли на порядку дневнім в торічних засїданях соймових, як закон ловецкий, внесене Піниньского (о опустах належитостий скарбових при спадщинах селяньских), еміґрацию (порушену пос. Вахнянином) внесене Пілята (о угоді з Угорщиною), внесене Юр. Чарторийского (о приписах строгих на случай заразн на худобу) і внесене послів руских на поли розширеня прав мови рускої в публичнім житю. Присутні вислухали з увагою виводи посла. По тім наступили деякі інтерпеляциї, іменно що-до збірних громад і закону дорогового. Про збірні громади успокоїв посол присутних, сказавши, що правительство мабуть навіть не внесе такого закону. Що-до закона дорогового, то гадки були поділені. Деякі селяни говорили найвиразнійше, що старий закон бодай чи не лучший від ново предложеного. Послови удїлено відтак одноголосно вотум довіря. По справозданю почало ся віче, на котрім давнїйший посол Гурик виступив з річию кандидатскою на пяту курию.

— **Палїй.** Вчера розпочала ся перед львівским судом присяжних розправа против Івана Василина, 56-лїтного селянина, обжалованого о підпал. В жовтни минувшого року згоріла стодола, в котрій мешкав Николай Василин син Івана. Огонь під стодолу підложив Іван, а причиною була завість, що одна своячка умираючи записала нивку поля не ему а синови. Цїле лїто сварив ся Іван з сином і грозив ему, аж одного осїнного вечера підложив під бідну хату Николи огонь, щоби натїшити ся знищенем его добутку. Розправа вчера ще не скінчила ся, бо покликано до неї чотирнайцять сьвідків.

— **Обманьство з почтовими марками.** В Америцї, в Сполучених державах, викрито, що мешкаючі там Італїянцї попали на дуже зручний спосіб, щоби ті самі марки налїплювати кільканайцять разів на листи і висилати їх до своякків в Італії. То обманьство переводили они в той спосіб: Налїпивши марку на куверті, потягали єї верствою клию. Верства була така тонка і прозрачна, що почтовий урядник не придивляючи ся добре листови не міг замітити нічого підозрілого і прибивав на марці печатку. Колиж адресат в Італії одержав лист з такою маркою, змивав губкою клий, а з ним і фарбу печатки і цїлком чисстенку марку вкладав до листу та висилав его до свояка в Америцї, потягнувши рівночасно свою італїяньску марку також таким клием. В Америцї робив то само з італїяньскою маркою тамошний адресат і так служила одна і та сама марка по кільканайцять разів. То обманьство вели Італїянцї на великі розміри на шкоду скарбу Італії і Америки, аж вкінци один з Італїянців погнївавши ся на иньших зрадив їх перед американьскими властями. Тепер веде ся в Новім Йорцї величезне слїдство, щоби викрити тих, котрі так довго обманювали скарби і власти обох держав.

— **В Америцї** величезні морози тої зими. Водоспад Ніяґари в послїдних днях замерз і американьскі ґазети розписують ся о тім, як о незвичайнім випадку. Ледові стовпи замерзлого водопаду виглядають при сьвітлї сонця пречудно. В Філядельфії замерзло богато осіб на улицях. В Чікаґо страшенна студінь при північнім вітрі, що віє від озера Мічіґен. Також в державі Міннесота і в полудневій Канадї доходить мороз до 40 степенів.

— **Господарске товариство галицке** має скликати анкету галицких і буковиньских торговців товару, щоби утворити у Відни синдикат для випасного галицкого і буковиньского товару. Той синдикат мав би повідомляти торговців товару, коли відбувають ся торгові дни у Відни, щоби могли вчас і точно присилати товар до Відня. Також мав би виставити при торговици у Відни стайню, де можна би непродані рано воли перетримати до другого дня, бо тепер мусять їх наші торговцї продавати по полудни за безцїн, коли рано не продали.

— **Нелюдска мати**. В місцевости Спальов на Угорщині найдено в стайни 27-лїтного мужчину, котрого там держала в голоді его рідна мати. Коли сей злочин відкрито, побачено нещастного молодця цїлком нагого, а довкола него відражаючу

певности висунув ся Індиянин з гущавини і прилучив ся знову до громадки, а в лївій руцї держав ще теплий скальп нещасливого молодого Француза, підчас коли правою затикав собі за пояс закровавлений томагак. Відтак пустив ся дальше з вдоволеною міною чоловіка, котрий гадає, що сповнив свій обовязок.

— Для білого чоловіка булоби таке діло поганим і нелюдским — говорив полїщук сам до себе. — Але така вже вдача і натура Індиянина! Я волів би, щоби таке було стало ся якомусь проклятому Мінґови, а не тому веселому, молодому хлопцеви!

— Цитьте! — упімнув его Гевард, побоюючись, щоби дївчата не здогадали ся, що стало ся. — Стало ся, хоч лїпше, щоби то було не стало ся, але вже не змінить ся. Ви чей видите ясно, що ми дістали ся поміж передну сторожу неприятеля — отже як кажете, що нам тепер діяти?

— Ба, коли вже за пізно о тім думати! — відповів на то полїщук. — Таки правда — Французи злїзли ся доокола форта та обступили его доокола, а перейти через них так, щоби ніхто не видів, то для нас дуже трудна робота.

— Та й часу мало — додав Гевард.

— Досить мало! Єсть лиш двоякий вихід! Один такий, що нехай дївчата злїзуть з коний і зьвірята лишити. Коли відтак Могіканів пустимо наперед, то можемо через передну сторожу перебити ся по їх трупах до форту.

— Та-ж то річ неможлива — чисто неможлива, в такім супроводї! — перебив ему Гевард.

— Гм, то була би дїйстно кровава дорога, для таких дрібних ніжок! — відповів Соколине Око, — але яко мужчина і борець мусїв я піддати таке предложене. Отже треба нам вертати назад власним слїдом, аж вийдемо поза передну сторожу; відтак возьмемо ся на захід в гори, де вас можу так добре сховати, що ті дїдьчі собаки в Монкальмовій службі шукали би на дармо за нами і цїлими місяцями.

— Зробім же таю таки зараз! — сказав на то нетерпеливий молодий мужчина.

Більше й не треба було говорити. Соколине Око сказав коротко „Ходіть за мною!“ обернув ся і пішов назад тою самою дорогою, котрою прийшли серед так непевного положеня.

Рухи їх були тихонькі і осторожні, бо не можна було знати, чи нема де шниряючої патрулї або ворога на засїдцї.

По якійсь хвили проводир звернув з дотеперішного напряму дороги, взяв ся ід горам, що творили західну границю вузкої рівнини і завів своє товариство скорим кроком в темну тїнь, яку кидали їх вершки.

Дорога була тепер дуже прикра, бо треба було іти по скалах та попри не одну дебру, так, що могли іти лиш досить поволи. З обох боків сторчали чорні скали, за котрими можна було бодай досить добре скрати ся, хоч приходило ся з великим трудом іти почерез них.

Наконець стала мала громадка піднимати са по стрімкій каменистій стежцї, котра якось дивно вила ся поміж деревами і скалами, з чого було видко, що єї зробили люди, котрі знають добре всї уходи в глухих пралїсах. Чим висше піднимали ся понад долину, тим ставало яснїйше, знак що вже свитало, а предмети показували ся знову в тих барвах, які їм природа надала.

Коли наші приятелї вийшли з тих малих корчів, що вкривали місцями голі скали, і станули на самім вершку на скалї, зарослій мохом, розвиднїло ся і сонце поза соснами якогось горба по тамтім боцї Горікану зійшло червоно.

Соколине Око казав тепер сестрам злїзти з коний, роззубелав їх і розсїдлав і пустив самопас.

— Ідїть — сказав він — та шукайте собі паші, де вам єї дає природа, лиш дивіть ся, щоби вас самих вовки не з'їли!

— Хиба-ж нам їх вже не треба? — спитав Гевард.

— Подивіть ся онтам і судїть власними очами! — сказав Соколине Око станувши на всхіднім березї скали і киваючи на своє товариство, щоби туди за ним ішло. — Коби то так можна вглянути чоловікови в душу, як з отсего місця можна свобідно подивити ся на Монкальмів табор, то не було би так богато лицемірів, а щиріcть Делявара побідила би хитрість Мінґа.

Стоячи над пропастию побачили подорожні на перший погляд, як правдиві були слова Соколиного Ока і з якою дивною бистротою ума він їх завів сюди.

Гора, на котрій стояли, був то стіжок на яких тисяч стіп високий. Саме під ними тягнув ся полудневий беріг Горікану від одної гори до другої і творив так піднимаючись поволи в гору вижину. На півночи виднїло ся „сьвяте озеро“ з множеством заливів та украшене фантастичними клинцями і засїяне островами. Кілька миль дальше губила ся вода межи горами, або в туманах мраки, яка на досьвітку підняла ся. Лиш мала прогалина межи хребтами гір показувала де вихід, котрим вода спливала дальше на північ.

На полудни тягнула ся згадувана вже нераз рівнина. На кілька миль далеко гори ще як би не хотїли їй уступати ся, а все-таки можна ще було доглянути то місце, де они уступали ся рівній піском вкритій земли, по котрій ми ішли за нашими подорожними в часї їх дороги.

Вздовж обох рядів горбів піднимала ся легка мрака з пустих пралїсів. Така одна однїсенька, біла як сніг хмара уносила ся понад долиною і означала то місце, де був „кровавий став“.

Просто берега озера, а близше до его західного, як до всхідного краю, лежали довгі вали і низькі будинки форту Вільгельма Генриха. Дві найдальше висунені башти опирали ся об воду, що сполікувала їх підставу, підчас коли глубокий рів і широкі багна заслонювали его з другого боку.

У відповіднім віддаленю від форту було все дерево вирубане, впрочім красувало ся все в зеленій одежи природи.

З переду можна було видїти поодинокі стійки, а поза валами множество войска. В стороні на полудневий всхід але в безпосередній звязи з фортом виднїв ся закритий табор на скалистім горбику, котрий вже сам про себе

нечистоту. Нікні заходи не були в силї вже єму допомогти, а хоч его умито, приодїто і насичено, помер в недовгім часї. Зьвірску матїр арештовано.

— **З житя Американцїв.** В Провіданс одна дуже богата дама виходила шестий раз замуж. З попередниками пана молодого панї Єлеонора Лїтер розвела ся в часї.... десяти лїт. Повна чару і принади 30-лїтна аматорка різнородностий запросила на весїлє своїх пятьох бувших мужів. З них чотири прибули, а патий, звиняючись недугою, прислав бувшій женї дорогий подарунок. Сьвідчить се о не аби якій холоднокровности жителїв нового сьвіта.

Штука, наука і лїтература.

— **Памятки українсько-руской мови і лїтератури** (Monumenta linguae nec non litterarum ukraino-russicarum (ruthenicarum) Т. І. (Львів 1896) видані заходом комісиї археоґрафічної наукового товариства імени Шевченка, містять в собі апокріфи старозавітні, зібрані з рукописів україньско-руских. Апокріфи зібрав, упорядкував і пояснив др. Ів. Франко. В сїм томі поміщене коротке вступне слово від археоґрафічної комісиї, дальше передмова дра Франка про значенє апокріфів і про їх редакциї (стр. I—LXVI), дальше йдуть тексти апокріфів (стр. 1—339), а вкінци показчик імен, осіб і місць, що приходять в текстах, писателїв і творів наведених у сьому томі, показчик леґендових і казочних мотивів, поясненє рідших слів, що приходять в текстах сего тому і зміст цїлого тому (стр. 340—394). Цїна 2 зр.

— **„Зорі“ ч. 2** з 15 (27) січня містить в собі: на першій стороні гарний портрет ювілата Данила Лукича Мордовцева (як сидить при своїм письменнїм столї з пером в руцї), а на другій стороні починаєсь і йде через півдесяти сторони опис ювілею Д. Л. Мордовця п. заг. „Україньске сьвято у Петербурзї Сороклїтний ювілей україньского письменника Данила Лукича Мордовця. Переказав Цезар Білило“; — відтак по образку „Церков в Пістиню“ іде поезийка Богдана Лепкого „Ходи зо мною!“ — потім докінчене оповідання Грицька Коваленка „І в щастї не трать розуму!“ — продовжене драми Б. Грінченка, „Ясні зорі“; — три замітки Павла Граба „Дещо про осьвіту на Українї“, „Нові причинки до житеписи Г. Ф. Квітки“ і „Олександер Котляревский„), — вкінци хроніка і бібліоґрафія. — До сего числа „Зорі“ долучений дальший піваркуш Словаря російско-україньского (від стор. 183 до 190 — від слова „Присѣдать“ до слова „Прображничать“).

— **Ч. 4. „Правди“**, тиждневника для народу руского, вийшло 5 січня і містить в собі: „Приятелї і вороги руского народу“, коротні житеписі пок. Волод. і Осипа Барвіньских і Ом. Партицкого (з портретами), річ пос. Ол. Барвіньского в радї державній (о нуждї селяньскій), річ пос. Н. Вахнянина в радї державній о лихві (початок) і розмови під написю „Сьміх і горе“.

„Учителя“ ч. 3 містить: Продовжене статї А. Водзіньского „Огород шкільний“; — Картки з падаґоґії і дидиктики; — З руху заграничного, подав В. Ш.; — статейку „Розвій натуральний чи штучний?“; — В. Шухевича розвідку „О тім, як комахи дбають про своє поколїнє“; — бібліоґрафію і конкурси.

— **„Дзвінка“** ч. 3 з дня 5 лютого 1897 містить: Початок повістки Г. Мальота „Без родини“; — докінчене другої части „Учених розмов Никольця з татком“ Ост. Макарушки; — стих Сильв. Яричевского „Братня незгода“; — продовжене повістки Е. Бертета „Ляо, малий Китаєць“; — оповідане „Різдвяний сон“ і відозву до руских дїтий.

Господарство, промисл і торговля.

— **Рахунок Товариста взаємного кредиту „Днїстер“** стовариршеня зарeєстрованого з обмеженою порукою за місяць січень 1897.

I. Стан довжний:

1. Уділи членів . . .	20.870	кор. 46	сот.
2. Фонд резервовий .	1.066	„ —	„
3. Вкладки:			
кор. сот.			
а) стан на початку місяця . . 124.193 63			
б) вложено в січни. . 12.680 88			
в) винято в січни. . . 1.652 42			
позістає з кінцем січня .	135.222	„ 09	„
4. Сальдо проц. (побраних) .	3.997	„ 74	„
5. Зиск з року попередного.	989	„ 31	„
сума	162.145	„ 60	„

II. Стан чинний:

1. Позички уділені:			
а) стан па початку місяця . . 131.835 74			
б) уділено в січни. . 21.330 —			
в) сплачено в січни. . 5.760 27			
стан з кінцем січня .	147.405	кор. 47	сот.
2. Готівка з днем 31/1 в касї	3.730	„ 63	„
3. Льокация:			
а) в Шадници почтовій (обороті чековім) . .	2.709	„ 68	„
б) в иньших інституциях кредитових . . .	8.200	„ —	„
4. Сальдо коштів адмінїстрац.	99	„ 82	„
сума	162.145	„ 60	„

Членів прибуло 44, убуло 0, отже разом з кінцем січня число членів 533 з деклярованими 569 уділами в сумі 28.450 кор. З припавших до заплати рат позичкових залягало з кінцем січня 25 рат в сумі 1625 кор. 22 сот. з котрих однак часть вплинула уже в лютім с. р. Стопа процентова від вкладок 5 прц.; процент від позичок удїлюваних 7 прц.

— **В Товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“** було в місяци січни с. р. 2.165 важних поліс на 1,487.038 зр. обезпеченої вартости з премією 10.775 зр. 16 кр. В січни попередного (IV) року було 1532 поліс на 1,109.281 зр. з премією 8588 зр. 04 кр., а в січни I (1893) року 348 поліс на 318.515 зр. обезпеченої вартости з премією 2.235 зр. 91 кр. Між тими обезпеченями прибуло с. р. церквей 32 вартости 92.258 зр. і приходств 18 на 43.073 зр. обезпеченої вартости. Шкід було 17 случаїв, з котрих всї зліквідовано і 16 виплачено, а одно відшкодоване (на 188 зр.) здержано до укінченя доходжень судових; сума всїх тих шкід виносить на власний рахунок 1259 зр. 50 кр. Фонд резервовий збільшив ся о 709 зр. 12 кр. і виносить разом 55.440 зр. 16 кр.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 10 лютого. Президент мінїстрів видав розпорядженє до всїх центральних властий, щоби они зараз зі своєї сторони розпорядили, аби всї урядники державні одержали потрібний час до виконаня свого права виборчого.

Відень 10 лютого. Ґр. Гогенварт постановив вже не кандидувати на посла до Ради державної і заявив, що мандату не прийме.

Прага 10 лютого. Пос. Герольд мотивував вчера своє внесенє в справі адреси до короии о утворенє самостійного королївства ческого. Нїмцї спротивили ся тому і вийшли з салї, а сойм ухвалив внесеня Герольда.

Відень 10 лютого. Найдост. Архікн. Отто виїхав до Берлина.

Атини 10 лютого. Грецкі кораблї виїхали з Канеї в незвістнім напрямі. Ситуация в Канеї значно поправила ся.

Константинополь 10 лютого. Порта жалує ся на безоглядне поступованє Грециї.

Атини 10 лютого. Пос. Стаіс виступив остро против мінїстерства за его полїтику на Креті, в наслїдок чого в парляментї мало що не прийшло до бійки.

За редакцию відповідає: Адам Нроховецкий

був би добрим місцем до укріпленя. В тім таборі показав Соколине Око свому товариству то войско, що лише що недавно вийшло було разом з ними з над Гудзона на поміч.

Але то, що молодого вояка могло найбільше інтересувати, видко було на західнім березї озера. В околици, котра із сеї висоти видавала ся занадто вузка, щоби змістити в собі таку армію, але котра в дійстности тягнула ся на многі сотки лїктів далеко від берегів Горікана аж до спода гір, видко було білі намети для якої десятьтисячної армії. На фронтї були вже уставлені батериї і вже загремів був вистріл пушки по долинї.

— Той вистріл має побудити вояків — сказав Соколине Око. — Ми прийшли о кілька годин за пізно. Монкальм напхав вже цїлий ліс тими проклятими Ірокезами.

— Та й нема способу, як би дістати ся до форту? — спитав Гевард.

— Ось дивіть ся! — відозвав ся Соколине Око звертаючи увагу Кори на дім еї батька, — отсей вистріл позривав камінє з дому коменданта. Ті Французи скорше его розібють кулями, як его поставлено хоч і як він кріпкий і добре збудований.

— Геварде, я аж не знаю, що собі робити, коли мушу ся дивити на ту небезпечність, а не можу сама при тім бути — сказала зажурена але неустрашима донька. — Ідїм до самого Монкальма — а він не відмовить донцї того, щоби їй вільно було стануги побіч батька.

— Ви би ледви дійшли до намету того Француза зі своїм скальпом на голові! — відозвав ся на то полїшук. — Гм.... незадовго прийде конець тій пуканинї, бо онтам підносить ся мрака, від котрої з дня ніч зробить ся та індияньска стріла стане ся небезпечнїйша як пушка. Коли хочете то спробуємо.

— Спробуймо! — сказала на то Кора відважно. — В дорозї до батька не боїмо ся ніякої небезпечности.

Полїшук видивив ся на ню з повагом.

— Коби я так мав тисячу мужчин з чорними руками і бистрим оком, що так мало боялиби ся смерти, як Ви — сказав він — то я би отсих балакливих Французів за один тиждень нагнав до чорта. Але — мрака суне ся так борзо, що нам як-раз ще лиш тілько, щоби стрітити ся з нею на долинї і скористати з еї охорони. Як би менї що стало ся, то не забудьте так іти, щоби вам дув вітер в лице з лївого боку!

Отже пустились знову по стрімкій горі в долину, на котру ледви що з так великим трудом були вийшли. Незадовго стануди подорожні против випадової брами на західній сторонї форту, і мусїли чекати, аж підійде мрака і своїм білим плащем обгорне весь неприятельский табор. Чінґачґук скористав з сего малого пристанку і поліз корчами дальше наперед. Коли вернув назад і шепнув щось полїшукови до уха, сказав той з гнївом:

— Саме перед нами стоїть патруля — червоношкірі і білі; хто знає, чи не попадемо ся їм в руки і замісць укриті в мрацї перелїзти попри них.

— А не можна би їх як обійти? — відозвав ся Гевард.

— Чому би не можна; але скоро раз в сїй мрацї зібємо ся з дороги, то хто нам заручить за то, що знов еї знайдемо? Мрака Горікану то не легенький дим з тютюну.

Тепер приступив Ункас до полїшука і говорив з ним щось важного, але якось досить живо.

— Може бути, хлопче — шепнув Соколине Око, — але смерть то не біль зубів. Ходїть же, бо вже й мрака настала.

— А може би Ви нам сказали....

— Коли хочете, то й зараз; надія мала, але лїпше як ніяка. Видите отсей ровець, котрий випорола куля з форту? Отже будемо іти за ним, коли не буде иншого слїду. Але тепер анї слова, ходїть! бо остаточно лишить нас мрака в двох огнях межи обома арміями.

Гевард взяв одну сестру попід одну руку а другу попід другу і повів їх за проводирем. Добре казав Соколине Око, що мрака буде густа, бо незадовго стала ката, що они одні других не виділи.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.